

Delårsrapport augusti 2023

Överförmyndarnämnden arvoden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling.....	5
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	6
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	7
2.2.1	Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.	7
2.2.2	Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön. 7	
2.2.3	Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.	8
2.2.4	Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.	8
2.2.5	Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.....	8
2.2.6	Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.....	8
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	9
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	9
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv.....	9
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	9
3.1.3	Långsiktig kompetensförsörjning	9
3.2	Ekonomisk uppföljning	10
3.2.1	Resultatredovisning i sammandrag	10
3.2.2	Utfall till och med perioden	10
3.2.3	Prognos.....	11
3.2.4	Resultaträkning	11
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	12
3.3.1	Uppföljning avtalssamverkan.....	12
3.3.2	På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?	12
3.3.3	Uppföljning av arbetet inom krisberedskap och civilt försvar	12

4	Styrinformation till nämnden.....	13
5	Redovisning av nämndens uppdrag	14

Bilagor

Bilaga 1: Uppföljning intern kontrollplan 2023-08-31

Bilaga 2: Uppföljning samlad riskbild 2023-08-31

1 Sammanfattning

Antalet nya ärenden till överförmyndarenheten har fortsatt att öka och ligger nu på den högsta nivån någonsin jämfört med tidigare år. Den ökade ärendehanteringens har medfört att granskningen av årsräkningar drar ut på tiden, vilket Länsstyrelsens tidigare granskning också visat. För att komma tillrätta med detta har bland annat ansökningsprocessen kartlagts i syfte att effektivisera den, och verksamheten har tillförts medel ur stadens kompletteringsbudget.

Antalet nya ansökningar och anmälningar om god man under 2023 är det högsta jämfört med tidigare år. Jämfört med samma period 2022 är ökningen cirka 13 procent. Ansökningar och anmälningar om behov av förvaltare har i år ökat med cirka 75 procent jämfört med samma period föregående år. Trots det har verksamheten bara en marginell ökning av pågående ärenden jämfört med föregående år, något som är ett resultat av ett kontinuerligt och medvetet förbättringsarbete. Exempelvis har vi kartlagt ansökningsprocessen och tagit fram nya mallar för att effektivisera arbetet och kvalitetssäkra kommunikationen med ställföreträdare och huvudmän.

Förvaltningens analys av antalet ansökningar och anmälningar över tid visar att tidigare ökning sammanfallit med förändrade arbetssätt och bedömningar av andra aktörer i staden. Exempelvis har äldreomsorgen och socialtjänsten tidigare minskat sina insatser gentemot målgruppen. I övrigt påverkas antalet ansökningar och anmälningar sannolikt av att befolkningen blir allt äldre och mer hjälpbehövande samt av en ökad ohälsa i samhället.

När det gäller andelen granskade årsräkningar under perioden är denna lägre jämfört med tidigare år. För att komma tillrätta med detta har verksamheten tillförts mer resurser från stadens kompletteringsbudget, för att kunna granska färdigt samtliga årsräkningar under innevarande år. Prognosen är därför att alla årsräkningar ska vara granskade före årsskiftet 2023/2024.

Länsstyrelsen Västra Götaland genomförde under hösten 2022 den årliga granskningen av överförmyndaren. Granskningen avser året före, det vill säga verksamhetsåret 2021. Vid granskningen har ett flertal brister påtalats, bland annat lång handläggningstid för granskning av årsräkningar, vissa brister i diarieföring och dokumentation, vissa brister i tillsynen av ställföreträdare och vissa brister i hanteringen av personuppgifter. Både överförmyndarnämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice har informerats om granskningens resultat samt vilka åtgärder förvaltningen redan vidtagit eller planerar för, i hanteringen av de uppmärksammade bristerna.

Resultatet för perioden januari till och med augusti är 395 000 kronor. Prognosen för helåret är 500 000 kronor.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall perioden 2023	Prognos helår 2023
Antal förordnanden per handläggare inom överförmyndarverksamheten	243	232	224*	215
Antal granskade årsräkningar i procent inom överförmyndarverksamheten	80	70	64	100

Antal förordnanden per handläggare inom överförmyndarverksamheten

Antalet förordnanden per handläggare minskar under perioden jämfört med föregående år. Detta trots att antalet förordnanden ökat under samma period. Minskningen beror på att bemanningen på avdelningen har förstärkts. Verksamheten planerar för ytterligare förstärkning under hösten och därav prognosticeras för ytterligare minskning av antalet ärenden på helår. Verksamheten har fortfarande det högsta antalet förordnande per handläggare i jämförelse med andra större kommuner i landet, men årets minskning innebär ett närmande till övriga kommuners nivå.

Antal granskade årsräkningar i procent inom överförmyndarverksamheten

Granskningen av årsräkningar från ställföreträdare i år tar längre tid än planerat. En bidragande orsak är ökning av antalansökningar om ställföreträdare som medfört svårigheter att omfördela resurser inom verksamheten. Verksamheten har också haft personalomsättning där erfarna handläggare slutat samt att personal behövt fokusera på utvecklingsarbete i och med upphandling av nytt verksamhetssystem vilket bidragit till försämrad effektivitet.

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Antal nya ansökningar om förvaltare	89 (51)	130 (88)
Antal nya ansökningar om god man	572 (501)	850 (754)

Nya ansökningar om förvaltare respektive god man

Antalet ansökningar om god man och förvaltare har ökat med 13 respektive 75 procent under perioden jämfört med samma period föregående år. Orsak till ökning är troligtvis flera olika faktorer så som äldre befolkning med större hjälpbehov och en ökad ohälsa i samhället. Prognosen på helår för ansökning om förvaltare är 130 ärenden, det vill säga en ökning med cirka 50 procent jämfört med 2022. För ansökningar om god man är prognosen för helår 850 ärenden, en ökning om cirka 14 procent jämfört med 2022.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Ökat inflöde till överförmyndarverksamheten
Orsak till att avvikelsen uppstått
Förvaltningen ser ett ökat inflöde av ansökningar och anmälningar om behov av god man samt förvalterskap inom överförmyndarverksamheten. Orsak till ökningen är troligtvis flera olika faktorer så som äldre befolkning med större hjälpbehov och en ökad ohälsa i samhället.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Den ökade inströmningen medför längre väntetider att få en god man eller förvaltare vilket i sig kan medföra risk för rättsliga eller ekonomiska förluster för huvudmännen. Ökningen av antalet ansökningar påverkar hela verksamheten och därför har exempelvis granskning av årsräkningar från ställföreträdare försenats.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Det ökade inflödet till överförmyndarverksamheten innebär en negativ påverkan på arbetsmiljön för både medarbetare och chefer.
Ekonomiska konsekvenser
Människor i behov av hjälp av en god man eller förvaltare riskerar att drabbas av ekonomiska förluster när de får vänta länge med det stöd de har rätt till. Det blir även en ekonomisk konsekvens för nämndens för demokrati och medborgarservice som behöver omfördela och/eller tillsätta ekonomiska resurser till överförmyndarverksamheten för att klara uppdraget.
Vidtagna åtgärder
Nämnden för demokrati och medborgarservice lyfte under våren behov av ytterligare medel för att förstärka överförmyndarverksamheten. Nämnden för demokrati och medborgarservice fick extra medel i stadens kompletteringsbudget innan sommaren. De extra medlen har medfört att bemanningen har kunnat utökas i verksamheten. Sedan tidigare pågår även ett digitaliseringsprojekt för att framgent effektivisera verksamheten och frigöra resurser för handläggningen.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.

Nämnden har under året arbetat för att dess målgrupper, ställföreträdare och huvudmän, ska uppleva kontakten med verksamheten som enkel, trygg och att man får den hjälp man behöver.

Nämnden ska vara effektiv i utförandet av sitt uppdrag och dessutom ge förutsättningar för ställföreträdarna att kunna genomföra sina uppdrag på ett korrekt och ansvarsfullt sätt.

Nämndens uppdrag är att säkerställa att huvudmän får stöd att ta tillvara sina rättigheter och sköta sin ekonomi. En förutsättning för detta är bland annat att se till att det finns kompetenta ställföreträdare. Under året har överförmyndarverksamheten fortsatt piloten med utbildningar i egen regi som ett led i att förenkla för människor att åta sig uppdrag som ställföreträdare. Utbildningarna utförs såväl fysiskt som digitalt och intresset för dem har varit stort. Det stora intresset ger förhoppning om förmåga att utbilda fler gode män som i sin tur kan korta väntetider för att få god man. På sikt planeras helt digitala utbildningar tas fram.

Vidare ser förvaltningen behov av ökad och fördjupad samverkan med framförallt socialtjänsten och äldreomsorgen för att bättre kunna förutse rörelser i behov av ställföreträdare. En ökad samverkan ger även möjlighet att ha ett proaktivt arbete för att möta behoven av stöd och hjälp av ställföreträdare.

2.2.2 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.

Nämnden har under året arbetat för att dess målgrupper, ställföreträdare och huvudmän, ska uppleva kontakten med verksamheten som enkel, trygg och att man får den hjälp man behöver.

Nämndens uppdrag är att säkerställa att huvudmän får stöd att ta tillvara sina rättigheter och sköta sin ekonomi. En förutsättning för detta är bland annat att se till att det finns kompetenta ställföreträdare. Under året har överförmyndarverksamheten fortsatt piloten med utbildningar i egen regi i som ett led i att förenkla för människor att åta sig uppdrag som ställföreträdare. Utbildningarna utförs såväl fysiskt som digitalt och intresset för dem har varit stort. Det stora intresset ger förhoppning om förmåga att utbilda fler gode män som i sin tur kan korta väntetider för att få god man. På sikt planeras helt digitala utbildningar tas fram.

Vidare ser förvaltningen behov av ökad och fördjupad samverkan med framförallt socialtjänsten och äldreomsorgen för att bättre kunna förutse rörelser i behov av ställföreträdare. En ökad samverkan ger även möjlighet att ha ett proaktivt arbete för att möta behoven av stöd och hjälp av ställföreträdare.

Nämnden har en kontinuerlig dialog med nämnden för demokrati och medborgarservice som har ansvaret för överförmyndarens förvaltningsorganisation.

2.2.3 Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden inte har personalansvar för de medarbetare som utför nämndens uppdrag.

2.2.4 Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden inte har personalansvar för de medarbetare som utför nämndens uppdrag.

2.2.5 Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden enbart hanterar budget för arvoden till ställföreträdare.

2.2.6 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden enbart hanterar budget för arvoden till ställföreträdare.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	Aktuell period (ack sedan årets början)	Motsvarande period föregående år	Prognos 2023	Utfall 2022
Årsarbetare				
Total sjukfrånvaro (%)				
Antal förvaltningsexterna avgångar, tillsvidareanställda				
Antal förvaltningsexterna rekryteringar, tillsvidareanställda				
Förvaltningsextern personalomsättning (%)				

Ansvaret för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservices rapporter.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Ansvaret för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservices rapporter.

3.1.3 Långsiktig kompetensförsörjning

Ansvaret för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservices rapporter. Därför saknas text och analys under 3.1.3.1 - 3.1.3.4.

- 3.1.3.1 Hur bedömer förvaltningen möjligheten att kompetensförsörja verksamheten?
- 3.1.3.2 Hur bedömer förvaltningen möjligheten att kompetensförsörja verksamheten på längre sikt (5 år)?
- 3.1.3.3 Vilka åtgärder har/planerar förvaltningen för att minimera påverkan på förvaltningens uppdrag?
- 3.1.3.4 Vilka åtgärder på stadennivå kan komplettera arbetet som sker i förvaltningar/bolag?

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Resultatredovisning i sammandrag

Perioden

Belopp i mnkr	Period			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år
Intäkter	2	1	1	2
Kostnader	-24	-24	0	-22
Kommunbidrag	23	23	0	22
Resultat	0	0	0	2

Helår

Belopp i mnkr	Helår			
	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	2	2	2	2
Kostnader	-35	-36	-36	-33
Kommunbidrag	34	34	34	33
Resultat	1	0	0	2

3.2.2 Utfall till och med perioden

Resultatet för perioden januari till och med augusti är 395 000 kronor.

Utfallet för perioden januari till och med augusti ligger därmed i princip i linje med budget.

3.2.3 Prognos

Prognosen för helåret är ett resultat på 500 000 kronor. Prognosförändringen sker då något högre intäkter prognostiseras än före sommaren. Men det finns fortfarande osäkerhet som kan komma att påverka prognoserna framåt.

Det är framför allt två faktorer som kan påverka framåt:

1. Antal ensamkommande barn, då dessa genererar del av statsbidraget
2. I vilken mån huvudmännen står för kostnaden för arvoden till sina ställföreträdare.

3.2.4 Resultaträkning

Resultaträkning i tkr	Utfall januari - augusti 2023
Bidrag	374
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	1 239
- Verksamhetens intäkter	1 613
Lön ersättningar och förmåner	-12 993
Sociala avgifter och pensionskostnader	-3 536
- Personalkostnader	-16 529
Köp av entreprenad och tjänster	-7 443
Övriga verksamhetskostnader diverse	-56
- Övriga verksamhetskostnader	-7 499
- Verksamhetens kostnader	-24 028
- Verksamhetens nettokostnader	-22 415
Kommunbidrag	22 810
- Generella statsbidrag och utjämning	22 810
- Verksamhetens resultat	395
- Resultat efter finansiella poster	395
- Resultat	395

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?

Enligt 9 kap. 37 § kommunallagen (KL) ska kommunstyrelsen årligen rapportera till kommunfullmäktige om kommunens avtalssamverkan. Avtalssamverkan innebär att en kommun träffar avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun eller region.

Nämnden har inte tecknat denna typ av avtal.

3.3.2 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Nämnden har inget personalansvar, ansvaret för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservices rapporter.

3.3.3 Uppföljning av arbetet inom krisberedskap och civilt försvar

3.3.3.1 Har nämnden/bolagsstyrelsen tagit fram en egen planering baserat på Göteborgs Stads riktlinje för nödvattenförsörjning?

Nej. Nämndens verksamhetsområde hanteras inom nämnden för demokrati och medborgarservice planering.

3.3.3.2 Har nämnden/bolagsstyrelsen tagit fram en pandemiplan?

Nej. Nämndens verksamhetsområde hanteras inom den pandemiplan som ska tas fram för nämnden för demokrati och medborgarservice.

4 Styrinformation till nämnden

I nämndens tid- och arbetsplan för 2023, som beskriver nämndens planerings- och uppföljningsarbete, står det att förvaltningen kommer att följa upp riskerna från den samlade riskbilden och interna kontrollplanen i delårsrapport augusti.

Uppföljningen av nämndens risker finns därför med som bilagor till denna rapport.

5 Redovisning av nämndens uppdrag

Det finns ingen uppföljning av uppdrag i delårsrapport augusti. Anledningen till detta är att nämnden, i tidigare uppföljning till kommunledningen, förklarat samtliga uppdrag från kommunfullmäktige som genomförda. De uppdrag som nämnden lämnat till förvaltningen under året är även de genomförda och avslutade